

§ 140

Uppdragsavtal för vuxenutbildning 2020

KS 2019/356

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

- Kommunstyrelsen godkänner upprättat förslag till uppdragsavtal för vuxenutbildning 2020, daterat 2019-09-24. Tot. 37,1 Mkr.
- Finansiering av uppdragsavtalet sker inom ramen för avsatta budgetmedel för vuxenutbildningen, samt genom att ett tillfälligt anslag på 4 500 tkr tillförs verksamheten under 2020 från kommunstyrelsens förfogandeanlag.
- Kommunstyrelsens ordförande undertecknar avtalet.

Sammanfattning av ärendet

Ett förslag till beställning har tagits fram i dialog med Kunskapsförbundet och Trollhättans stad. Det finns ett fortsatt stort behov av SFI, grundläggande vuxenutbildning och Yrkesvux bland de mest utsatta målgrupperna. Utöver detta tillkommer utbildning för ungdomar som omfattas av den så kallade Gymnasielagen. Beställningen tar hänsyn till dessa behov.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2019-09-24

Uppdragsavtal mellan Vänersborgs kommun och Kunskapsförbundet Väst avseende vuxenutbildningen 2020 – KS 2019/356

Redovisningsunderlag ”Bilaga 1 – Efterfrågade mått och redovisningsformat”

Omvärldsanalys

Ordförandes sign	Justerandes sign	Justerandes sign	Utdragsbestyrkande

2019-09-24

Dnr: KS 2019/356

Handläggare

Per-Ola Rasmussen
per-ola.rasmussen@vanersborg.se
0521-72 21 28

Mottagare

Kommunstyrelsen

Uppdragsavtal för vuxenutbildning 2020

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen godkänner upprättat förslag till uppdragsavtal för vuxenutbildning 2020, daterat 2019-09-24. Tot. 37,1 Mkr.
- Finansiering av uppdragsavtalet sker inom ramen för avsatta budgetmedel för vuxenutbildningen, samt genom att ett tillfälligt anslag på 4 500 tkr tillförs verksamheten under 2020 från kommunstyrelsens förfogandeanlag.
- Kommunstyrelsens ordförande undertecknar avtalet

Sammanfattning av ärendet

Ett förslag till beställning har tagits fram i dialog med Kunskapsförbundet och Trollhättans stad. Det finns ett fortsatt stort behov av SFI, grundläggande vuxenutbildning och Yrkesvux bland de mest utsatta målgrupperna. Utöver detta tillkommer utbildning för ungdomar som omfattas av den så kallade Gymnasielagen. Beställningen tar hänsyn till dessa behov.

Pernilla Bertilsson

Vik. Chef Kommunkontoret

Bilagor

- Bilaga 1 - Uppdragsavtal mellan Vänersborgs kommun och Kunskapsförbundet Väst avseende vuxenutbildningen 2020 – KS 2019/356
- Bilaga 2 – ”Bilaga 1 – Efterfrågade mått och redovisningsformat”
- Bilaga 3 - Omvärldsanalys

Sändlista

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Kunskapsförbundet Väst
Trollhättans stad

Kommunstyrelsen

Uppdragsavtal mellan Vänersborgs kommun och Kunskapsförbundet Väst avseende vuxenutbildningen 2020

Den kommunala vuxenutbildningen ingår sedan 1 januari 2013 i Kunskapsförbundet Väst. Enligt Konsortialavtalets § 9 ska kostnaderna för vuxenutbildningen "finansieras enligt särskilda uppdragsavtal som tecknas mellan Förbundet och respektive part".

Detta avtal gäller from 2020-01-01 t.o.m. 2020-12-31.

1. Uppdrag till Kunskapsförbundet Väst avseende vuxenutbildning 2020

Utifrån den prognos som KfV lämnat uppdras följande för 2020:

Utbildning	Antal helårsplatser, minst	Belopp per helårsplats, kr	Totalt anslag kr
Svenska för invandrare (SFI)*	200	51 160	10 231 933
Gymnasielagsplatser (SFI/GRUV) (heltid) **	50	79 560	3 978 000
Grundläggande vuxenutbildning (GRUV)	170	62 310	10 592 645
Särskild utbildning för vuxna (LÄRVUX)	15	62 310	934 645
Teoretisk vuxenutbildning på gymnasial nivå (GYVUX) inklusive statsbidrag för Rättighetslagstiftningen ***	126	61 327	7 727 153
Gymnasial yrkesutbildning (YRKESVUX) ****	73	50 000	3 650 000
Totalt			37 114 376

*SFI platser avser personer som *inte* omfattas av SFI enligt etableringsförordningen (se punkt 4)

** Tillfälligt anslag för 2020

*** Tillkommande generellt statsbidrag för rättighetslagstiftningen ingår som en del i beställningen av gymnasievux.

**** Skolverket kräver 50 % motfinansiering från kommunerna per helårsplats.

Total budget inklusive statsbidrag för Rättighetslagstiftning 37 114 376

Kommunstyrelsen

Postadress
462 85 Vänersborg

Besöksadress
Sundsgatan 29

Telefon
0521-72 23 90

Telefax
0521-72 19 60

E-post
kommun@vanersborg.se

Hemsida
www.vanersborg.se

Utbildningsplanering

Kunskapsförbundet ansvarar för att planera och omfördela platser mellan icke lagstadgad utbildning och lagstadgad utbildning i syfte att klara efterfrågade och prognosticerade volymer inom ramen för den summa som Vänersborgs kommun avsatt för vuxenutbildning 2020 (37 114 376 kr). Yrkesvuxutbildningar som startas upp 2020 och med avslut 2021 får inte medföra en utökning av kostnadsåtgående för Yrkesvux 2021 jämfört med 2020.

2. Övriga uppdrag till vuxenutbildningen (ingår i finansieringen ovan)

Utöver vad som stipuleras i statliga uppdrag och Vänersborgs mål- och resursplan, ska vuxenutbildningen både inom egen verksamhet och i samverkan med andra bidra till att tillgodose arbetsmarknadens behov och att deltagarnas möjlighet till egen försörjning stöds. Det innebär att följande prioriteringar ska göras:

- I samverkan med Vänersborgs näringslivsenhet ta emot och sammanställa näringslivets kompetensbehov
- Kontinuerlig avstämning med arbetsförmedlingen i fråga om bristyrken och arbetsmarknadsanalyser.
- Vuxenutbildningen ska ta fram och presentera volymprognos för nästkommande år under mars månad.
- Medverka i Fyrbodals kompetensplattsformsarbete
- Medverka i Vänersborgs kommuns lokala kompetensplattformsarbete
- Öka möjligheterna för deltagarna att kombinera arbete och studier
- Verka för entreprenörskap genom nära samarbete med det lokala näringslivet

3. Kvalitetsindikatorer - mål

Följande kvalitetsindikatorer och målnivåer sätts för nästkommande år:

	Resultat 2018	Mål 2020
Andel elever som upplever att de är nöjda med sin skola som helhet	91,8 %	> 91 %
Andel elever som kan rekommendera utbildningen till andra	86,3 %	> 89 %
Andel elever som uppger att elever och lärare respekterar varandra i skolan	92,9 %	> 92 %
Andel genomförda kurser där eleverna inom grundläggande vuxenutbildning (GRUV) fått minst godkänd (E) inom matematik, svenska, svenska som andraspråk och engelska.	Ej redovisat Ej redovisat Ej redovisat Ej redovisat	> 83 %
Andel genomförda kurser inom gymnasial vuxenutbildning där eleverna fått minst godkänd (E)	88 %	> 87 %

Genomströmningstid för elever som läser svenska för invandrare, SFI (veckor). Alla studiespår nivå A-D redovisas per kommun.	KFV tot./Riket 1A: 45/26 1B: 38/34 1C: 27/27 1D: 17/23 2B: 24/27 2C: 31/28 3C: 27/26 3D: 17/23	Genomströmningstid i jämförelse med riket redovisas och analyseras av KFV. Inget mål sätts för 2020.

4. Utvärdering och uppföljning

Utvärdering och uppföljning enligt Bilaga 1 ska redovisas i del- och helårsrapporterna. Kommunernas efterfrågade mått och redovisningsformat finns beskrivet i *Bilaga 1 – Efterfrågade mått och redovisningsformat*.

För
Vänersborgs kommun

För
Kunskapsförbundet Väst

Datum

Datum

_____
Benny Augustsson
Kommunstyrelsens ordförande

_____
Maud Bengtsson
Ordförande

_____
Katrín Siverby
Tf. Kommundirektör

_____
Johan Olofson
Förbundsdirektör

Bilaga 1 – Efterfrågade mått och redovisningsformat

Redovisas per helår

Nyckeltal	Utfall	Analys av utfall i förhållande till satta mål i beställningen
Andel genomförda kurser där eleverna inom grundläggande vuxenutbildning (GRUV) fått minst godkänd (E) inom matematik, svenska, svenska som andraspråk och engelska.	XX/XX/XX/XX %	
Andel genomförda kurser inom gymnasial vuxenutbildning där eleverna fått minst godkänd (E)	XX %	
Genomströmningstid för elever som läser svenska för invandrare, SFI (veckor). Alla studiespår nivå A-D redovisas per kommun.	Genomströmningstid i jämförelse med riket redovisas och analyseras för Trollhättan respektive Vänersborg	
Andelen elever som slutför SFI D-nivå med godkända betyg	XX %	
Andel SFI-elever som avskrivs pga. exempelvis avsaknad av progression	XX %	
Andel elever som upplever att de är nöjd med sin skola som helhet		
Andel elever som kan rekommendera utbildningen till andra		
Andel elever som uppger att elever och lärare respekterar varandra i skolan		

Redovisas per helår och delår

Kommuntillhörighet

Trollhättan – Helårsplatser

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Gruv													
Gyvux teori													
Särvux													
SFI övriga*													
Kö SFI övriga													

Kommuntillhörighet Vänersborg –

Helårsplatser

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Gruv													
Gyvux teori													
Särvux													
SFI övriga*													
SFI Gymnasielags elever													
Kö SFI övriga													

* SFI platser avser personer som inte omfattas av SFI enligt etableringsförordningen. I denna grupp ingår bl.a. kärleks- och arbetsinvandring samt de personer som ej klarat SFI-studierna inom ramen för etableringstiden.

**Antal anvisade enligt
Utbildningsplikt
(Trollhättan)**

SFI	
Gruv	
Gyvux teori	
Yrkesvux	
Summa:	0

**Antal anvisade enligt
Utbildningsplikt
(Vänersborg)**

SFI	
Gruv	
Gyvux teori	
Yrkesvux	
Summa:	0

Yrkesvuxutbildning		Antal elever per folkbokföringsort som slutfört utbildningen			
Utbildning	Antal platser	Antal Helårsplatser	Från VBG	Från THN	Övriga

Statsbidrag yrkesvux	Avropade statsbidrag kr per poängnivå
Yrkesutbildning som ger 35 000 kr per årsstudieplats	
Yrkesutbildning som ger 75 000 kr per årsstudieplats	
Utbildning som ger 30 000 kr per årsstudieplats	

Elever som omfattas av den s.k. Gymnasielagen	Antal
Elever som avslutats med hänvisning till låg närvaro eller utebliven progression	
Elever som uppnått behörighet till gymnasium/yrkesvux under året (accumulerat)	

2019-10-08

Dnr: KS 2019/356

Handläggare
Per-Ola Rasmussen
per-ola.rasmussen@vanersborg.se
0521-72 21 28

Mottagare
Kommunstyrelsen

Bilaga 3 - Omvärldsanalys inför beställning 2020

Omvärld och förutsättningar

Med många nyanlända och fortsatt hög arbetslöshet inom vissa grupper i kombination med många elever som inte klarar av sina gymnasiestudier behövs fortsatt hög utbildningsvolym och en mer anpassad utbildning inom vuxenutbildningen.

I augusti 2019 var arbetslösheten 9,0 % i Vänersborg (6,9 % i riket) varav 4 % är öppet arbetslösa och 5 % i program med aktivitetsstöd. Ungdomsarbetslösheten var 16 % varav 50 % var utrikes födda. Inom hela gruppen utrikes födda är arbetslösheten 30,8 % (19,2 % i riket) Totalt finns det idag 1 687 arbetssökande inskrivna på Vänersborgs arbetsförmedling vilket är en ökning från 2018 varav 58 % utrikes födda (54,7 % utomeuropeiska, 3,3 % födda inom Europa). Andel arbetslösa med utsatt ställning på arbetsmarknaden (funktionsnedsatt, hög ålder 55-64 år, låg utbildningsnivå eller utrikes född) uppgår till 78 % (1319 st). Av dem saknar 53 % gymnasieutbildning varav ca 76 % är utrikes födda.

Arbetslösa med utsatt ställning på arbetsmarknaden ligger kvar på höga nivåer och det gäller främst personer med förgymnasial utbildning och utomeuropeiskt födda. Att uppnå en gymnasieexamen utgör fortfarande den stora skiljelinjen för att komma i sysselsättning.

Kunskapsförbundet:s prognosticerade utbildningsbehov och utfall överensstämmer i dagsläget relativt bra för Lär vux och Gyr vux. Däremot finns det ett större behov inom GRUV och SFI där volymerna gått upp. Vuxenutbildningens målgrupp består fortfarande till stor del av unga utan komplett gymnasieexamen och/eller högskolebehörighet samt utrikes födda, med en stor andel unga utan erfarenhet eller utbildning och som kräver extra stöd och resurser. En ny grupp som kommit till är de ungdomar som omfattas av den s.k. gymnasielagen och som blivit för gamla för att gå på gymnasiet.

SFI, GRUV och SÄRVUX

Elevgrupperna till SFI och GRUV har förändrats. Tidigare ökning av SFI och minskningen av GRUV har korrelerat med att de nyanlända med hög utbildningsnivå passerat SFI och GRUV snabbt medan de med låg eller ingen utbildning blir kvar i SFI en längre tid. Utbildningsplikten som trädde i kraft för personer inom etableringen 180101 har gett vissa volymförändringar på SFI och GRUV och totalt är det ca 70 personer som är anvisade från Arbetsförmedlingen varav ca 30 läser på GRUV och 30 på SFI. Antal personer som omfattas av SFI via etableringen (ETAB), som bekostas via staten minskar kraftigt eftersom kommunen inte behövt ta emot anvisade under de senaste två åren. Dock tillkommer anhöriginvandrande som ofta också hamnar i ETAB.

2019-10-08

Dnr: KS2019/356

Från och med årsskiftet upphör Etableringsplanen som var föregångare till ETAB med utbildningsplikt. Det betyder att de som finns kvar inom ETAB omfattas av Utbildningsplikten. Volymen är mer än halverad mot tidigare och ligger på ca 55 individer i dagsläget inklusive de som omfattas av utbildningsplikt. Samtidigt har en stor grupp av dessa inte uppnått tillräckliga språkkunskaper under ETAB-tiden och därför hamnat i JOB – Jobb och utvecklingsgarantin. I JOB finns just nu ca 150 personer varav de flesta läser SFI och några GRUV. Inom ett år kommer ytterligare ca 157 personer avslutas inom ETAB och därefter komma över i JOB. JOB ger rätt till SFI-studier i ett år och tanken är att man under den tiden ska hinna komma över till GRUV. Ersättningen i JOB är samfinansierad under ett år mellan AF och kommunen, 230 kr/dag å 450 dagar. Ersättningen är ganska låg vilket gör att flera av dessa personer också är beroende av försörjningsstöd. Efter ett år övergår hela kostnaden till kommunen. Detta kommer under 2020 medföra ett fortsatt stort behov av SFI och det är också en svårare grupp som förmodligen kommer behöva längre tid i utbildning.

Samtidigt är det mycket viktigt att KfV, AF och Socialförvaltningen arbetar aktivt med att lyfta ur de personer som har låg närvaro och dålig progression i Orienteringskurser och SFI till andra insatser och att det förs en aktiv dialog kring dessa personer inom DUA. Detta skulle frigöra utbildningsplatser. Det ställer också krav på att AF och Socialförvaltningen använder de verktyg man har till buds när inte elever gör det som förväntas av dem, ex. genom att begränsa försörjningsstöd och ersättning eller genom att anvisa till andra aktiviteter/utbildningsanordnare. Extremfallen inom KfV/Thn/Vbg är elever som läst SFI i över tio år eller som befunnit sig i JOB i över fem år. Åmåls kommun har börjat tillämpa en modell där man anställer personer som har dessa utbildningsutmaningar med jobbstöd vilket har gett bättre resultat och samtidigt kvalificerar sig dessa personer för a-kassa och SGI – Sjukpenninggrundande inkomst. Detta kan vara en intressant modell för Vänersborgs kommun att titta på.

Regerings beslut att utfärda tillfälliga uppehållstillstånd för gymnasiestudier för asylsökande ungdomar som fått avslag på sin vanliga asylansökan får konsekvenser för Gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Ett mycket stort antal elever går introduktionsprogram på gymnasieskolan och hinner inte bli behöriga för gymnasiestudier under det år de fyller 20 år. Dessa elever har rätt till studier på vuxenutbildning om de fått sin ansökan om uppehållstillstånd enligt Gymnasielagen beviljad. Till detta kommer elever som fått andra tillfälliga eller permanenta uppehållstillstånd men som är för gamla för att börja gymnasieutbildning på gymnasiet.

Kunskapsförbundets senaste delårsrapport visar att så många som 27 % av gymnasieskolans elever läser individuella programmet och den stora merparten utgörs av elever som omfattas av den så kallade gymnasielagen. Många av dess elever hinner inte uppnå gymnasiebehörighet innan de blir för gamla för att få påbörja studier inom gymnasiet. Inför 2020 handlar det om ca 50 elever enligt Kunskapsförbundet. 2019 var det ca 125 elever som var berörda. Många sökte sig till Kunskapsförbundet men alla kunde inte antas då det saknades utbildningsplatser på framför allt GRUV. KfV anser att utbildning för dessa elever behöver genomföras som en särskilt anpassad heltidsutbildning eftersom SFI- och GRUV-studier delvis sker på halvfart. Enligt

2019-10-08

Dnr: KS2019/356

Migrationsverket ska studier på Vuxenutbildningen genomföras som heltidsstudier efter det att eleven uppnått gymnasiebehörighet.

Denna utveckling och vad som gäller rättsligt samt kostnadsmässigt har fram tills nu varit oklart och har således inte kunnat hanteras budgetmässigt. Vänersborg drabbas särskilt med anledning av Migrationsverkets boende.

Gymnasievux

Gymnasievux är hittills i balans 2019 och den beräknade ökningen av elever på gymnasievux med anledning av Rättighetslagstiftningen har främst skett inom distansutbildning. Detta är utbildning KfV måste tillhandahålla men inte själva ger. Volymen gymnasievux säkrar basorganisationen vilket är en förutsättning för kunna utveckla och genomföra ex. yrkesvuxutbildning och YH-utbildning baserat på statsbidrag. Det är också en förutsättning för att AF skall kunna nyttja sina åtgärder. Under 2020 beräknas volymerna inom Gymnasievux ligga relativt stabila.

Yrkesvux

Beställningen av yrkesvuxplatser har slagit väl ut och utbildningarna är nästan fullt utnyttjade. Söktrycket till undersköterskeutbildningen är fortfarande mycket stort. En bibehållen volym inom vårdutbildning förordas då både kommunal och privat sektor har stort behov av personal i denna yrkesgrupp. Gymnasieskolan ser att färre elever väljer yrkesprogram på gymnasienivå vilket ökar behovet av yrkesvuxutbildning för att klara företagens kompetensförsörjning. Arbetsförmedlingen uttrycker samtidigt att Yrkesvux och Jobbspår är de effektivaste sätten att få människor i utsatt ställning på arbetsmarknaden att komma i sysselsättning.

Det finns ett behov av yrkesvuxplatser inom området Serviceassistenter som en del i att skapa en vårdtrappa enligt den så kallade Skövde modellen. Ett sådant yrkesspår skulle ge förutsättningar för att antingen gå Barnskötareutbildning eller Vårdbiträdesutbildning (där man sedan kan läsa till Undersköterska). Regeringens beslut om att återinföra extratjänsterna skapar förutsättning för vård- och omsorgsförvaltningarna att få in extra resurser i verksamheterna som kan avlasta befintlig personal, möjliggöra integration och sysselsättning samtidigt som rekryteringsunderlagen ökar till verksamheterna.

Per-Ola Rasmussen
Utredare
Juridiska avdelningen